

6. ZUŠkoviny

číslo
XX. ročník

Měsíčník Základní umělecké školy F. A. Šporka, Jaroměř

vychází 2. února 2026 s pranostikou: Na Hromnice o hodinu více,
zimy polovice a když jasná noc, bude mrazů ještě moc.

Úvodník

První měsíc za námi a nový opět před námi. Pomalu můžeme vyhlížet první známky jara, protože všichni víme, že únor je měsícem nejkratším. A má i své charakteristické znaky, mezi které lze zařadit masopust, svátek masek a veselí, Hromnice, se kterými se váže mnoho pranostik či Valentýn neboli svátek zamilovaných, ač pochází z Ameriky, tak už je i u nás populární. Pokud by vás zajímalo odkud název druhého měsíce v roce pochází, museli byste dobrou chvíli přemýšlet. Údajně je odvozen ze slova „nořiti se“, což souvisí s únorovým táním ledu, kdy se na řekách ponořují ledové kry pod vodu. Z hlediska historie se k únoru dozajista váže rok 1948. Únorový komunistický statní převrat v tehdejší Československu započal přechod demokracie k totalitě. Je důležité si uvědomit, právě díky těmto událostem, že ač se nám to možná nemusí vždy tak zdát, stále se máme dobře. Minimálně žijeme ve svobodné zemi, kterou neovládají komunisté. Zajímavým dnem je také 12. únor, Darwinův den, kdy se roku 1809 narodil Charles Darwin, britský přírodovědec a zakladatel evoluční biologie. Jeho dílo „O vzniku druhů přírodním výběrem“ způsobilo doslova poprask. Mimo jiné proto, že v něm poprvé zazněla myšlenka, že se člověk vyvinul z opice. Sice máme před sebou nejkratší měsíc v roce, ale určitě o něm nelze říct, že by byl méně zajímavý než ostatní. Určitě neztrácejte optimismus ze sychravého počasí, protože teplé dny jsou již na dosah. Viki

z loňského Masopustního průvodu v Jaroměř

Z notesu pana ředitele

Ledový leden je za námi a přichází únor se sněhovým příslibem, že bude „pole slít“. Je to se sněhem hned všechno tak nějak hezčí, uklizené, spousta ostrých a hranatých ploch má na sobě měkoučkou, přívětivou peřinku. Nasněžilo nejen vůkol, ale i v naší škole byla akcí pěkná nadílka. Určitě si o nich přečtete na dalších stránkách ZUŠkovin, já bych rád kromě třídních koncertů zmínil letošní novinku, kterou byly tak trochu jiné a zcela nové „pololetní zkoušky“ a pak také parádní tvůrčí seminář nejen o improvizaci pro učitele hudebního oboru. O obou počínech se dočtete na dalších stránkách. A teď tedy z notesu setřepat čerstvě napadaný sníh a otočit na druhou stránku roku 2026. Na nástěnkách se budete moci seznámit s vašimi spolužáky, kteří v letošním roce absolvují první nebo druhý stupeň studia. Celá škola je v zimním hávu nejen z venku, ale i uvnitř, kde výzdobu nevykouzlil mráz, ale paní učitelka Radka Ulichová se svými žáky. Na „tučný“ čtvrtek 12. února se vydáme s Jarkou Holasovou, s žáky dramaťáku a dalších oborů na Masopustní průvod po jaroměřském rynku. Co to píšu, s žáky – s pravými masopustními maškarami. V letošním roce – protože v dramaťáku nejdu pro taškařici daleko - ještě s dalším veselým překvapením. A protože během celého masopustu od všech štědrých kolemjdoucích nevybíráme na laskominy, ale pro potřebné v Domově svatého Josefa v Žirči, přivezeme v sobotu naši koledu společně s masopustním rejdním přímo do Žirče a předáme tak nejen vykoledované korunky, ale i trochu radosti. V samém závěru měsíce pak ještě jeden školní koncert a nejkratší měsíc roku se rychle překulí v březen.

Přeji Vám všem, ať si letošní zimu užijete do sytosti a ve zdraví a na shledanou na kterékoliv akci naší ZUŠky se s Vámi těší Váš Vlastimil Kovář.

Představujeme... Císařovy nové šaty

Císařovy nové šaty je festival otevřeného divadelního myšlení, který vzniká na počest profesora Jana Císaře, významného českého teatrologa, který se zabýval profesionálním i amatérským divadlem. Zemřel v roce 2021 a od té doby nám schází osobnost jeho formátu. Rádi bychom připomněli jeho otevřené divadelní myšlení formou festivalu.

[FESTIVAL Císařovy nové šaty - VILA Štvanice](#)

Mordýřská mrouskanice ve VILE

V neděli 25. ledna pokračoval třetím dnem ve VILE Štvanice druhý ročník festivalu Císařovy nové šaty. Ten vznikl pro připomenutí památky pana profesora Jana Císaře, divadelního pedagoga, dramaturga, historika, teoretika a kritika, se kterým se někteří absolventi našeho LDO z divadelních přehlídek osobně znali. Náš holčičí soubor ZHuŽ byl přizván díky účasti souboru Kolegium, který potřeboval doplnit činoherní inscenaci na zadání „Hamlet a hrušky“ o pár loutkářských rukou. Sraz s Kolegiem byl už o půl desáté, abychom viděly, jak nám to dohromady funguje, protože teprve v den premiéry jsme se setkaly a poznaly. Do té doby jsme pouze byly

odkázány na režii Jarky. Po intenzivním zkoušení, kdy vše poměrně dobře fungovalo a navazovalo, jsme se přesunuly do sálu. Hamleta pod názvem „Mordýřská mrouskanice“ holky z Kolegia pojaly, i pro nás velmi zábavnou formou, s emancipací postavy Ofélie, která bavila nejen nás ale i, jak jsme se v pozdější debatě dozvěděly, naše diváky, což nás moc potěšilo. I tak nás ale před vystoupením nejvíce motivovaly Jarčiny buchty, které na nás po odehrání představení čekaly. Následovalo představení „Quijote, Quijote, Quijote!“, které téma Hamlet a hrušky zapojilo do vyprávění třech herců, každého v roli Dona Quijota. Následná debata, která pokračovala v kavárně, sloužila hlavně k otázkám a odpovědím a případnému doplnění. Proběhla rychle a my už v pět vyrazily zpět do Jaroměře. Bára Honzíková

Bylo - Nebylo

PoKrok

Tak trochu jiné zkoušky jsme si vyzkoušeli v závěru prvního pololetí v hudebním oboru. Ve školství už je to tak nastaveno po desetiletí, že se školní rok dělí na poloviny a na konci každé je příležitost ohlédnout se za uplynulými pěti měsíci trochu více podrobněji. Slovo „zkoušky“ se mně osobně moc nelíbí, ani mi nesouzní s naším posláním, ale „utvrzení se“, každý žák sám za sebe, učitel za svoje žáky, že svoji společnou práci bereme vážně, tak to mi přijde vhodnější. Proto mě napadlo pojmenování PoKrok – tedy Pololetní Krok do druhého pololetí. I repertoár byl pro zkoušky tak trochu jiný. Skladby - skladbička, stačila jedna, a dokonce mohla být i v rozpracovaném stavu. A to není nic proti ničemu. Jako když se těšíte pohledem na zatím sice rozestavěný, ale vysněný dům. Druhou položkou – a to povinnou – byla lidová píseň. Zahraná z paměti a s učitelem dohromady. A to se přiznám, jsem u těchto nových zkoušek tak trochu zkoušel. Jsem přesvědčený, že pár lidových písniček zahrát z paměti, je neoddelitelnou součástí jakéhokoliv stupně hudebního vzdělání. A tak, když jsem chodil v posledním „PoKrokovém“ týdnu po jednotlivých třídách, kde žáci s učiteli hráli nebo zpívali krásné lidovky, tak jsem byl často až dojatý, jak přirozeně a hezky ten náš hudební poklad prozníval celou školou. Každý z žáků pak měl společně se svými učiteli prostor najít vše, co by šlo vylepšit, ale především si říci vše, v čem jsem dobrý, co mi jde, v čem jsem se zlepšil, co jsem překonal – protože nic z toho není samozřejmost a za každým krokem, krůčkem a třeba skokem je obrovský kus práce. A je důležité radovat se společně z toho, že ta práce stála za to. U nás tedy u PoKrokových zkoušek jednoznačně. VK

Z výtvarky: Práce s hlinou, výtvarná soutěž, náhodská galerie

Začátkem měsíce jsme změnil materiál a pomůcky. Od kreseb a maleb jsme se přesunuli k hlině. Dotýkáme se poddajné čisté hmoty - lisuje se v továrně - otiskujeme dlaněmi a prsty svoje vzkazy a zhmotňujeme myšlenky. Od jednodušších plátů hlíny ke složitějším trojrozměrným objektům. Teď právě jsou v hledáčku tajuplné rostliny, které léčí a mají schopnost léčit nejen tělo, ale i probouzet představivost.

Školní výtvarná soutěž „Kostýmy z českých pohádek“ zatím nemá svého vítěze, stále se hodnotí. Kreslené, malované, vystřihávané i šité. V příštím čísle prozradíme, kdo uspěl.

Návštěva náhodské Galerie výtvarného umění nás čekala na konci ledna. Mikrobus byl obsazen do posledního místa. Originální trojrozměrné obrazy Alžběty Řihové všem „ukázaly cestu“ v následné výtvarné dílně. Vznikly tak koláže ze starých tapet, hedvábného papíru a domácí modelovací hmoty ze slanečného těsta. Po celou dobu se nám věnovala paní kurátorka Veronika Ansoerge, která programy pro děti v galerii připravuje. Domů už si každý přivezl svůj obrázek a mnozí, jak se přiznali, v tomto duchu pokračovali i mimo zdi galerie. RU

výtvarníci v Galerii v Náchodě

Eliščiny nápady

S masopustním obdobím, které už je tady, souvisí také masopustní masky. Některé mají i svůj význam a tradici. Například jedna z typických zvířecích masopustních masek-medvěd, je nejstarší a nejdůležitější postavou průvodu. Symbolizuje sílu přírody, plodnost (lidskou i zemědělskou) a zdraví. Tato maska si musela v každém stavení zatančit s hospodyní, což mělo zajistit bohatou úrodu a hojnost v příštím roce. Kdybyste si tedy chtěli udělat

masku medvěda doma, tady je jednoduchý návod, jak na to: Předkreslete si tvar masky, tak aby vám seděl na váš obličej, nejlépe na čtvrtku. Nezapomeňte masce přikreslit uši a předkreslit, kde budou otvory pro oči. Potom masku vybarvíte, je jedno, jaký typ barev zvolíte. Pokud máte vodovky nebo tempery, počkejte až zaschnou. Po té masku vystříhnete, nezapomeňte vystříhnout i oči. Teď už jste skoro u konce, stačí jen po stranách masky vystříhnout malé otvory, na každé straně jeden, a provléknout jimi provázky k zavázání. Můžete je zauzlovat, aby vám správně držely nebo použijte kloboukovou gumičku. Teď si můžete užít masopust v plném stylu, a při tanci! Eliška

Přišel jsem... masopust

Masopust je slavnostní období mezi Vánoce a postní dobou, od 6. ledna do Popeleční středy, které představovalo dobu hodování a veselí. Masopustní tradice mají původ v předkřesťanských slovanských oslavách konce zimy a hladu. Kromě Česka se slaví masopust i v dalších slovanských zemích. Označení souviselo s pověrou, že by se mělo jíst a pít, abychom měli sílu na práci v následujícím roce. Poslední tři dny, tedy o masopustní neděli, v pondělí a úterý, které jsou zvané ostatky, končiny, fašank či přímo masopust, se konají různé rituální úkony, průvody masek, scénické výstupy a vše končí taneční zábavou.

A co vy, přidáte se letos taky? Lea

Masopustní průvod v Jaroměři a v Žirči

Masopust je každoroční tradice, která se s námi táhne už po léta. V Jaroměři Masopustní průvod zaštiťuje každý rok naše Zuška. Začátek je vždy u základní umělecké školy, kde se všichni zúčastnění sejdou, rychle se naučí

průvodní písničku a proběhne malá zkouška a společné focení. Nechybí masky jako smrtka, medvěd nebo kůň, ale často mohou být viděny i masky řezníků, zvířátek, slamáků a dalších pohádkových postav. Následuje velkolepý průvod. Hudebníci nám hrají do kroku a zpívají se české lidové písně. Dojde se až na náměstí, kde už na nás čeká pan starosta a paní místostarostka, kteří nám předají feruli, čímž nám symbolicky dovolí provozovat masopust v Jaroměři. Žáci dramaťáku zahrají legrační scénky a náš medvěd dokonce vyzve k tanci některou z žen, které zrovna chybí hospodář, aby se na polích urodilo.

Mezi námi jsou i ti, kteří mají na krku kasičky. Celý průvod je totiž i pro dobrou věc. Vybírají se peníze pro Domov svatého Josefa v Žirči, který se stará o pacienty s roztroušenou sklerózou, která se projevuje postupným ochabováním svalstva a dosud na ní neexistuje lék. Těmto lidem ulehčuje Domov život již od roku 2001. A za nimi se podíváme vždy v sobotu po jaroměřském průvodu. Předáme vybrané peníze a trochu toho masopustního veselí. Klientům domova zahrajeme, zazpíváme, zatančíme a pobavíme je. Mají z toho vždy velkou radost a každý rok se těší, až zase přijedeme. Letos se masopustnímu průvodu můžete zúčastnit i vy, je to zábava a má to smysl. Tak přijďte!
Agu
v loni v Domově sv. Josefa v Žirči

...viděli jsme...

...výtvarníky v náhodské Galerii...

...soubor Překvapení při děkovačce v Galaxii v Praze...

...a učitele hudebního oboru při praktickém semináři.

Něco povídání a několik hodin spontánní muziky při improvizacním semináři, pro který jsme společně se skvělou partou učitelů hudebního oboru pod vedením jedinečného Víta Rokyty prožili společně poslední lednovou středu.

[Lektor – Hudební jazyk](#)

...zvítězili jsme!

České amatérské divadlo a UNESCO

10. prosince 2025 byl v Dillí slavnostně oznámen zápis hraní amatérského divadla v České republice na Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO. 16. ledna 2026 se slavilo v kulturní stanici Galaxie v Praze a náš soubor Překvapení byl u toho! Jeho inscenace „Čtyřikrát o drakovi“ zahajovala slavnostní den, do programu byla nominována Volným sdružením východočeských divadelníků. Čtyři pohádky, čtyři princezny, jeden drak, loutky

a soubor, který se musel ještě před Vánoci narychlo rozhodnout, jestli prestižní pozvání přijme, protože musel inscenaci přeobsadit a přezkoušet. Nebyl čas a vůbec to nebylo jednoduché, ale v dramaťáku přicházejí takové výzvy a kdo se bojí, nesmí do lesa. A vše se povedlo krásně! Děkuji dětem za práci a rodičům za podporu! Stálo to za to! Ať žije české amatérské divadlo! Jé

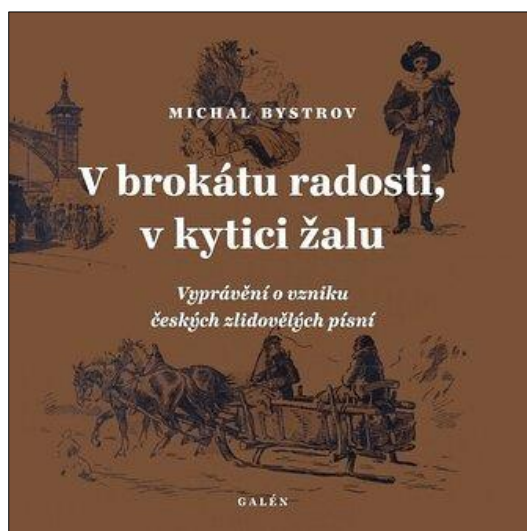
Video rozhovor:

[Co se dělo v Galaxii? Amatérské divadlo v UNESCO!](#)

Podcast (v 9:01):

[Reportáž: Amatéri sobě – Startujeme oslavy zápisu do UNESCO - Divadelní cency | Podcast on Spotify](#)

Překvapení hrál v prostoru divadla Minor: [Galaxie kulturní stanice](#)

Blýskání na časy

„V brokátu radosti, v kytici žalu – vyprávění o vzniku českých lidových písní“

Kniha Michala Bystrova, na kterou musím upozornit zvláště vás, které zajímá hudba, nejvíc pak česká a moravská lidová písnička a historie, pátrá, objevuje a předává fakta o neobyčejné historii obyčejných písní, které známe už od malička. Věřili byste, že píseň „Sil jsem prosno na souvrati“ se dokonale shoduje s tématem dvanácti klavírních variací Wolfganga Amadea Mozarta (opus 265 K. S.). Typický kvintový nástup převzal Mozart roku 1798 z módního pařížského popěvku, respektive dětské rýmovačky Ah! vous dirai-je, maman, jejíž melodie má původ v pastorální skladbičce La Confidence naïve z roku 1774. Vídeňáci měli svou vlastní verzi. A konečně, Mozartem znovuoživený vlezlý nápěv zakořenil i v Americe. Twinkle, Twinkle, Little Star –

znáte? Ukolébavka, bez které ve Spojených státech neusne žádné malé dítě. Jaký div, že sled těchto tónů zaujal i Bedřicha Smetanu, jenž na píseň Sil jsem prosno napsal v roce 1843 vtipnou fantazii pro housle a klavír. Věc mu ale nedala spát, a tak roku 1846 přidal další variace... Michal Bystrov se zabývá tím, čemu se nejen u nás říká hudební archeologie. Mezi lety 2009 a 2015 vydal úspěšnou knižní trilogii Příběhy písní o dějinách a vzniku starých zlidovělých skladeb. Roku 2016 na ni navázal obsáhlou antologií Od samomluvy k chóru aneb Písniček se držte! s podtitulem Čtení o české lidové a zlidovělé písní. [Michal Bystrov – Oficiální web Michala Bystrova](#)

Pokud si chcete neobyčejnou knihu prolístat, je pro vás k „nakouknutí“ v ředitelně ZUŠ. Neváhejte! Jé

Do šatny

Masopustní průvod masek

Dokreslí masky v našem průvodu!

[Omalovánky - masopust - Víra pro děti](#)

Naši chodí na maškarní ples za vlak:
Taťka kouří a mamka pořád vykládá.

Dva sněhuláci: Podívej, chumelí!
To je skvělé, padají nám náhradní díly!

Jaký sport pěstujete v zimě?
V zimě? To kašlu.

Proč nemají sněhuláci rádi svítání?
Jak by mohli být nadšení ze svého tání?

Nebreč, povídá jeden roztávající se sněhulák druhému.
Je tu zase možnost, že se dostaneme k moři.

Lékař mi tvrdil, že mám vlohly pro lyžování.
Prý mi rychle srůstají kosti.

Povídá jeden sněhulák druhému: Zvláštní, když svítí slunce,
tak mě mrazí v zádech.

Jedete lyžovat? Kde máte lyže?
Loni jsme je tam někde nechali v závěji.

Potkají se dvě sněhové vločky: Kam letíš?
Do Tater, trochu si odpočinout, a ty?
Do Prahy nebo do Brna, vyvolat paniku.

Masopust na slunci – pomlázka u kamen.

Svíti-li slunce na bláznivé masopustní dni, bude pěkná pšenice a žito.

Jsou-li o masopustě dlouhé rampouchy, bude úrodný rok na mouchy.

Konec masopustu jasný-len krásný.

Základní umělecká škola F. A. Šporka, Jaroměř, Na Obci 142, 550 01 Jaroměř, tel. 491 812 356,
e-mail: info@zus-jaromer.cz, www.zus-jaromer.cz

**6. číslo vychází 2. února 2026 s pranostikou: Na Hromnice o hodinu více,
zimy polovice a když bude jasná noc, bude zimy ještě moc.**

redakční rada: RU (Radka Ulichová), Viki (Viktorie Ulrychová), Agu (Agáta Matesová)

Běta (Běta Madarászová), Lea (Leona Hübnerová), Eliška (Eliška Drbohlavová)

VK (Vlastimil Kovář), foto: archiv ZUŠ, šéfredaktor: Jé (Jarka Holasová)